

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.I.639/2021/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke

Dr. Schmidt Péter, előadó bíró

Dr. Domonyai Alexa, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. november 23.

Az ügy tárgya: hatóság félrevezetésének vétsége

Terhelt(ek): Terhelt1

Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 18.B.31.363/2019/10., ítélet,
előkészítő ülés, 2020. február 21.

Másodfok: -

Az indítvány előterjesztője: Terhelt1 terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hatóság félrevezetésének vétsége miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.363/2019/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2020. február 21. napján tartott nyilvános előkészítő ülésen meghozott 18.B.31.363/2019/10. számú ítéletében Terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki hatóság félrevezetésének vétségében [Btk. 271. § (1) bekezdés], ezért őt, mint többszörös visszaesőt 1 év szabadságvesztésre, valamint 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztés büntetést börtön fokozatban rendelte végrehajtani, megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet kihirdetése napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált, mert azt mind a jelenlévő ügyész, mind a terhelt, mind pedig a védő tudomásul vette.

[3] Terhelt1 terhelt a Kúriára 2021. június 2. napján érkezett beadványában tartalma szerint felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.363/2019/10. számú ítéletével szemben. A felülvizsgálati indítványát arra alapozta, hogy az előkészítő ülésen jelezte, hogy őt a büntetés-végrehajtási intézet személyzete bántalmazta, az ezzel kapcsolatos sérüléseket a bíróság a jegyzőkönyvben rögzítette; a bántalmazására és akkori élethelyzetére tekintettel azt szeretne volna, hogy áthelyezzék őt büntetés-végrehajtási intézetből, illetőleg érdekében állt az ügyész által felajánlott szabadságvesztés esetén annak összbüntetésbe foglalása. Állítása szerint a beismert nyilatkozat megtétele előtt, amikor az ügyészség 1 év börtönt ajánlott fel, konzultált az ügyvédjével, aki megerősítette, hogy ha beismert nyilatkozatot tesz és elfogadja az ajánlatot, nem lesz összbüntetés és enyhébb ítélet sem. A terhelt állította, hogy olyan élethelyzetben volt, ami „ki volt használva”, mivel azon volt, hogy elszállítsák, de őt nem szállították el. A felülvizsgálati indítványban tett nyilatkozata szerint már ragaszkodott a tárgyaláshoz való jogához, illetve állította, hogy a nyomozást elősegítette, ugyanakkor tagadta, hogy a jogerős ügydöntő határozatban megállapított bűncselekményt elkövette volna. Kifejtette, hogy az ügy tanúja, tanúul hamisan tanúskodott ellene. A felülvizsgálati indítványban állította, hogy valós az az ügy nyomozása során vallomásaiban végig fenntartott és az ítéleti tényállásban megjelölt tényállítás, hogy egy általa nem ismert, a büntetés-végrehajtás állományába tartozó személy annak fejében, hogy a fogvatartottak között telefonok végett nyomozzon, felajánlotta, hogy ezért cserébe pszichoaktív anyagot fizet, sőt az anyag átadása meg is megvalósult. Kifogásolta, hogy hogyan lehet tanúul tanú, amikor az előkészítő ülésen jelen sem volt, az ő vallomását így el sem lehet fogadni. Indítványozta, hogy váltsák le az ügyészt és a bírót,

kifogásolta, hogy a bíró nem engedte, hogy részletesen elmondja, mikor és hol érte őt a tettlegesség, nem készített látéleletet és nem szállíttatta át őt másik büntetés-végrehajtási intézetbe. Mindezek alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és új tárgyalást, azon teljes körű bizonyítás lefolytatását indítványozta, de felajánlotta, hogy abban az esetben, ha az ítéletét egy másik ítéletével együtt összbüntetésbe foglalják, akkor eláll a vizsgálattól.

[4] A felülvizsgálati indítványához utóbb felterjesztésre került a PKKB büntető szakági elnökhelyettesének írott, az összbüntetésbe foglalást szorgalmazó beadványa, valamint a felülvizsgálati indítványát a Kúrián 2021. augusztus 25-én érkeztetett beadványában lényegében megismételte. Előadta, hogy ha összbüntetésbe foglalják a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletben kiszabott szabadságvesztést, akkor „hagyjuk úgy, ahogy volt”.

[5] A terhelt a Kúriára 2021. szeptember 22-én benyújtott beadványában tovább részletezte a felülvizsgálati indítványában foglaltakat, és azt indítványozta, hogy a Kúria hivatalból tegyen feljelentést tanúl ellen hamis vád és becsületsértés, valamint a hatóság félrevezetése végett, illetve előadta, hogy amennyiben a támadott alapítéletet meghozó bíró „elkészíti az összbüntetését”, úgy „eláll a vizsgálattól”.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.763/2021/2. számú átiratában észrevételezte, hogy a terhelt lényegében a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott eljárási szabálysértésre, és ezáltal a Be. 649. § (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra hivatkozik, amikor azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[7] A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány nem alapos. A Be. 659. § (2) bekezdése alapján, a felülvizsgálati indítványt – a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, ezért álláspontja szerint a 2020. február 21. napján megtartott előkészítő ülésen meghozott ítélet vonatkozásában – arra figyelemmel, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott rendelkezés 2021. január 1. napján lépett hatályba – a hivatkozott hatályon kívül helyezést eredményező ok nem alkalmazható.

[8] A Legfőbb Ügyészség emellett kifejtette, hogy az előkészítő ülésről készült jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy a beismerő vallomás elfogadásának feltételeiről és következményeiről a bíróság és a védő teljeskörűen tájékoztatta a terheltet, a terhelt indítványában is hivatkozott körülményeket az előkészítő ülésen a bíróság tisztázta és két alkalommal is nyilatkoztatta őt, hogy a bűncselekmény elkövetését beismeri-e, valamint lemond-e a tárgyaláshoz való jogáról. A terhelt ennek alapján nyilatkozott, ezért a kerületi bíróság nem követett el eljárási szabálysértést akkor, amikor a terhelt beismerő vallomását elfogadta, és az előkészítő ülésen hozott ügydöntő határozatot.

[9] A Legfőbb Ügyészség emellett kifejtette, hogy a terhelt által sérelmezett, a bizonyítási eljárás lefolytatása nélküli ítélelhozatal – minthogy az a beismerő vallomás és a tárgyaláshoz való jogról történő lemondás következménye – a Be. 504. § (6) bekezdése alapján törvényes, nem valósít meg eljárási szabálysértést.

[10] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletet tanácsülésen elbírálva, hatályában tartsa fenn.

[11] A terhelt felülvizsgálati indítványára, valamint a Legfőbb Ügyészség átiratára a terhelt kirendelt védője észrevételt nem tett.

[12] **II.** A terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[13] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) XC. Fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, annak lefolytatására kizárólag a törvényben meghatározott okból van helye.

[14] A Be. 648. § b) pontja értelmében felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt is van helye.

[15] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében az eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[16] A Be. 2021. január 1. napjától hatályos, így az azt követően benyújtott felülvizsgálati indítványban hivatkozható 608. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[17] A Be. 504. § (2) bekezdés 2020. február 21. napján, az előkészítő ülés megtartásának napján hatályos rendelkezései szerint a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételei a következők:

a) a vádlott a nyilatkozatának természetét és jóváhagyásának következményeit megértette,

b) a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt ésszerű kétely nem mutatkozik,

c) a vádlott bűnösségét beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[18] A Be. 651. § (2) bekezdés b) pontja értelmében saját javára a terhelt is terjeszthet elő felülvizsgálati indítványt.

[19] A Be. 652. § (4) bekezdése alapján a terhelt javára szóló felülvizsgálati indítvány benyújtása nincs határidőhöz kötve.

[20] Mindezek alapján a Kúria a terhelt felülvizsgálati indítványában foglaltakat megvizsgálva megállapította, hogy a terhelt hivatkozásai lényegében a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában megjelölt, a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont I. fordulatában meghatározott feltétlen hatályon kívül helyezési okra történő hivatkozást valósít meg, az indítvány a saját javára szól, ezért a felülvizsgálati indítvány alapján a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának helye van.

[21] A Kúria a Legfőbb Ügyészség ezzel kapcsolatos hivatkozására figyelemmel megállapítja, a felülvizsgálati indítványban megjelölt okok elfogadhatóságát a felülvizsgálati indítvány benyújtásának időpontjában fennálló felülvizsgálati okok alapján kell vizsgálni. A felülvizsgálati indítványt az annak benyújtásakor hatályos, büntetőeljárási törvényben szabályozott okokra lehet alapítani. A Kúria által a felülvizsgálati okok körének változásával kapcsolatosan több határozatában is kifejtettek alapján megállapítható, hogy a felülvizsgálat a felülvizsgálati indítvány benyújtásakor és a felülvizsgálati eljárás lefolytatásakor hatályos törvényi rendelkezésekben felülvizsgálati okként megjelölt okok alapján nyújtható be, illetve folytatható le (BH 2019.196.). Ez egyfelől jelenti azt, hogy a felülvizsgálati indítvány benyújtását megelőzően felülvizsgálati okot képező olyan eljárási szabálysértés alapján, amely az indítvány benyújtásakor, illetve felülvizsgálati eljárás lefolytatásakor már felülvizsgálati okként a törvényben nem szerepel, felülvizsgálat lefolytatására nincs helye; másfelől viszont azt is jelenti, hogy az olyan eljárási szabálysértés – amelynek megítélését valóban a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell vizsgálni – viszont felülvizsgálati okként hivatkozható, ami a felülvizsgálati indítvány benyújtásakor már felülvizsgálati törvényes okaként szolgálhat. A felülvizsgálati indítvány benyújtásakor a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában hivatkozott 608. § (1) bekezdése szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések között már szerepel a 608. § (1) bekezdés h) pontja is, így arra a felülvizsgálati indítvány alapítható.

[22] A hivatkozott eljárási szabálysértést – jelen esetben azt, hogy a terhelt beismerő nyilatkozatának és tárgyalásról lemondásának elfogadására az előkészítő ülésen a Be. 504. § (2) bekezdésében foglalt feltételek hiányában került-e sor – az előkészítő ülés megtartásának, a nyilatkozat megtételének és elfogadásának időpontjában hatályos eljárási törvény szerint kell vizsgálni.

[23] A Kúria ebben a körben elvi élel állapítja meg azt, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont I. fordulatában foglaltak (azt, hogy a beismerő nyilatkozat elfogadásakor a Be. 504. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennálltak-e) kizárólag a beismerő nyilatkozat elfogadásáról döntő végzés meghozatala időpontjában fennálló tények és körülmények alapján vizsgálhatók, alapját az előkészítő ülésen történtek, az ott elhangzott nyilatkozatok, rögzített tények és körülmények képezik. Olyan tényre, körülményre vagy nyilatkozatra, amelynek figyelembevételére a beismerő nyilatkozat elfogadásakor a bíróságnak nem volt lehetősége, illetve nem lett volna kötelessége figyelembe venni, a későbbiekben hivatkozni nem lehet. Amennyiben a beismerő nyilatkozat elfogadásának törvényi feltételei a beismerés elfogadásakor fennálltak, a terhelt későbbi nyilatkozatában a beismerésre és a tárgyalásról lemondásra irányuló szándékát nem változtathatja meg, az ilyen nyilatkozatnak nem lehet következménye a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont I. fordulatában írt ok megállapítása.

[24] A Kúria ugyancsak elvi jelentőséggel állapítja meg azt, hogy a terheltnek a beismerő nyilatkozat megtételekor és a tárgyalásról lemondásakor fennálló rejtett vagy kifejezett olyan indoka, ami nem érinti a Be. 504. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat (nem befolyásolja azt, hogy a terhelt a beismerő nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette, nem érinti a vádlott beszámítási képességét és nem támaszt ésszerű kételyt a beismerésének önkéntessége iránt) a beismerés elfogadása szempontjából közömbös. Amennyiben a terhelt beismerő nyilatkozatát a törvényben foglalt tájékoztatást és figyelmeztetéseket követően teszi meg, és kihallgatása alapján megállapítható, hogy a vádlott a nyilatkozatának természetével és elfogadásának következményeivel tisztában van, beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt ésszerű kétely nem mutatkozik, emellett a Be. 504. § (2) bekezdés c) pontban foglalt feltételnek megfelelően a bűnösségét beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai is alátámasztják, a beismerő nyilatkozat elfogadásának nem akadály, így utóbb feltétlen hatályon kívül helyezési ok alapjául nem szolgálhat, ha a vádlott beismerő nyilatkozata megtételének és a tárgyalásról lemondásának a vizsgálandó feltételeken kívül eső, egyéb személyes indoka vagy célja is van.

[25] Mindezek alapján a terhelt azon hivatkozása, mely szerint a beismerő nyilatkozat megtételével és a tárgyalásról lemondásával azt szerette volna elérni, hogy őt átszállítsák, illetőleg a későbbiekben a kiszabott szabadságvesztés büntetést összbüntetésbe foglalják, így hamarabb szabadulhasson, nem teszi kizárttá annak elfogadását, ha beismerő nyilatkozat elfogadásának törvényi feltételei egyébként fennállnak.

[26] Az előkészítő ülés jegyzőkönyve alapján egyértelműen megállapítható, hogy a beismerő nyilatkozat elfogadására a törvényi feltételek fennállása mellett került sor.

[27] Az előkészítő ülésen az ügyész ismertette a vádirat lényegi részét, valamint a bíró felhívására megjelölte a vádat alátámasztó bizonyítási eszközeit, és indítványt tett arra, hogy ha a vádlott az előkészítő ülésen a bűncselekmény elkövetését beismeri és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltás kiszabására tesz indítványt. Az ügyész nyilatkozatából egyértelmű, hogy a terhelt által hivatkozott tanú tanú vallomása bizonyítási eszközként lett megjelölve.

[28] A terheltet a bíró teljeskörűen figyelmeztette, majd a terhelt a saját kérésének megfelelően 17 percen keresztül konzultált a védőjével, majd ezt követően nyilatkozatot tett, hogy a figyelmeztetéseket megértette, vallomást kívánt tenni és az ügyön kívül szeretné elmondani, hogy helysége len és a bv intézetben is érték sérelmek. A jegyzőkönyvben az eljáró bíró rögzítette, hogy a vádlottnak az arcán, pontosabban a jobb arcfelén piros foltok (bőrpír) láthatóak, a jobb szeménél és a szájához közel a jobb arcfelén látható bőrpír. A terhelt ezt követően elmondta és a jegyzőkönyvben rögzítésre is kerültek az általa állított bántalmazás részletei. A bíró figyelmeztette a terheltet a hamis vád törvényes következményeire, amelyre úgy nyilatkozott, hogy megértette, majd tovább részletezte az állított bántalmazást. Nem felel meg tehát a valóságnak az, hogy az előkészítő ülésen a bíró megakadályozta volna, hogy ő az általa állított bántalmazásról részletes nyilatkozatot tegyen. A jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy a bíróság nyilatkozatára tekintettel az előkészítő ülés jegyzőkönyvét az ügyész és a büntetés-végrehajtási intézet felé további intézkedés céljából megküldi.

[29] A terhelt ezt követően úgy nyilatkozott, hogy lemond a tárgyaláshoz való jogáról és beismeri a bűnösségét.

[30] A védő a terhelt magatartásával kapcsolatosan a következő nyilatkozatot tette, amelyet a Kúria jelentősége miatt részletesen ismertet: A védő elmondta, hogy a védencével ismertette annak a lehetőségét, hogy a jelen tárgyaláson történő beismerésének milyen következményei vannak. A védő elmondta, ha jól veszi ki a terhelt szavaiból, a védece a körülményeit abban határozta meg, hogy a jelenlegi büntetés-végrehajtási intézetből távozni akar. Szeretné elkerülni annak a látszatát, hogy valamilyen nyomás vagy várható javulás érdekében tenné a beismerő nyilatkozatát és mondana le a tárgyaláshoz való jogáról. Az, hogy a terhelt beismer és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, az egy lehetőség, a nyilatkozatát nem kötheti ahhoz a vélt változáshoz, hogy áthelyezik egy másik büntetés-végrehajtási intézetbe, ennek a következményeit, mint védő, nem tudja felvállalni. A terheltnek joga van vallomást tenni az ügyben, nem ehhez a feltételhez kötött a beismerő vallomása. A védő a terheltet kioktatva elmondta, hogy ha a terhelt úgy gondolja, azt a cselekményt, amit az ügyész ismertetett és a mértékes indítványt nem tudja elfogadni, nem köteles azt a változás reményében beismerni, és később sem kérheti számon a büntetés-végrehajtási intézetben azt, hogy az elhelyezése változik-e vagy sem. A védő tájékoztatta a terheltet, hogy ha úgy érzi, azt a cselekményt nem követte el, a bűnösségét nem köteles elismerni. Ha nem ismeri el, akkor megkezdődik a tárgyalás és a bíróság bizonyítást vesz fel. A vád bebizonyítja, hogy tényleg elkövette-e a bűncselekményt és lehetőségük van védekezni azzal szemben. Az, hogy a terheltén sérülés látható, az azzal kapcsolatos információ akkor is el fog jutni, ha beismeri a bűnösségét és akkor is, ha nem és tárgyalás tartására kerül sor (Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.363/2019/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal 5. bekezdés).

[31] Az eljáró bíró ezt követően ismételten tájékoztatta a terheltet a Be. 504. § (2) bekezdésében foglaltakról, majd mindezt követően a bíró kérdésére a vádlott a következő nyilatkozatot tette: „Beismerem a bűnösségem a vád szerinti cselekményben és lemondok a tárgyaláshoz való jogomról. Önként teszem a nyilatkozatot, nem teszem semmitől sem függővé, elkövettem a bűncselekményt.” (Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.363/2019/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 1. bekezdés).

[32] Ezt követően az ügyésznek nem volt észrevétele, míg a védő észrevételezte, hogy a védece tőle is minden kioktatást megkapott, elmagyarázta a terheltnek, hogy a beismerése mivel jár és milyen következményei vannak.

[33] A bíró az észrevételezéseket követően ismét nyilatkoztatta a terheltet, aki a következő nyilatkozatot tette: „Lemondok a tárgyaláshoz való jogomról. Beismerem a bűnösségem. Nem vitatom sem a tényállást, sem a jogi minősítést.” (Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.363/2019/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 4. bekezdés).

[34] A bíróság az ezután meghozott végzésével a terhelt beismerő nyilatkozatát elfogadta, az elfogadás indokaként azt jelölte meg, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján a Be. 504. § (2) bekezdésére figyelemmel megalapozottnak találta a vádlott beismerését, ezért azt aggály nélkül fogadta el.

[35] Nem jelentéktelen körülmény, hogy a vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy „[...] nagyon sajnálom és bocsánatot kérek a hatóságtól, a fegyőrtől, aki ellen irányult, akit sértegettem. Igazából ennyi. Ha lehetne, van valami lehetőség, hogy esetlegesen enyhébb ítélet szülessen. 2011. óta bent vagyok és már nem akarok ilyen ügybe belekeveredni.” (Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.363/2019/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal).

[36] Az ítélet kihirdetése és szóbeli indokolását követően a terhelt úgy nyilatkozott, hogy a tájékoztatást és az ítéletet megértette, az ítéletet tudomásul veszi.

[37] A fentiek tükrében nem lehet azt állítani, hogy a terhelt beismerő nyilatkozatát és tárgyalásról lemondását a Be. 504. § (2) bekezdésében írt feltételek hiányában fogadta volna el a bíróság. Az előkészítő ülésen rögzített tájékoztatások, a védői részletes kioktatások alapján egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt a bűnösséget beismerő nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette; beszámítási képességében, beismerésének önkéntessége, valamint a beismerő nyilatkozatának egyértelműsége kérdésében ésszerű kétely nem mutatkozik, és azt az eljárás ügyiratai – az egyébként a saját beismerő nyilatkozatával és az utolsó szó jogán tett nyilatkozatával összhangban – az eljárás iratai is alátámasztják.

[38] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont I. fordulatóban meghatározott feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem vétett.

[39] A Kúria arra figyelemmel, hogy a terhelt hivatkozott arra is, hogy az ítélet alapjául nem lehet elfogadni tanúl tanú vallomását, mivel őt a bírósági eljárásban tanúként nem hallgatták meg, megállapítja, hogy a Be. 504. § (4) bekezdése értelmében, ha a bíróság nem látja akadályát az ügy előkészítő ülésen való elintézésének, a vádlottat a büntetés-kiszabási körülményekre is kihallgathatja, a vádlott kihallgatását követően az 504. § (5) bekezdésére figyelemmel, az ügyész, majd a védő felszólalhat, és a bíróság az 504. § (6) bekezdése szerint az ítéletét az előkészítő ülésen is meghozhatja.

[40] A vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadását követően, a Be. 505. § (1) bekezdésére figyelemmel, a vádirati tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését érintő bizonyítás az előkészítő ülésen nem folyhat, így tanú kihallgatására sem kerülhet sor, mivel erre nincs is szükség. Az előkészítő ülésen korlátozott bizonyítás folyik, az előkészítő ülésen a bíróság a terhelt beismerő nyilatkozata – ami a Be. 183. § (1) bekezdése értelmében, figyelemmel a Be. 522. § (1) bekezdése és 525. § (1) bekezdése szabályaira is, a terhelt vallomásának minősül – elfogadására és az azt alátámasztó ügyiratokra [Be. 504. § (2) bekezdés c) pont] alapozza az ítéletét.

[41] A bíróságnak valósághű tényállás megállapítására irányuló kötelezettsége akkor is fennáll, ha az ítéletét a terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadására alapítja. Ebben az esetben a Be. 565. § (1) bekezdése értelmében a valósághű tényállást a bűnösség vádirati tényállással egyező elismerése, e nyilatkozat elfogadása és az eljárás ügyiratai biztosítják, ezek képezik az ítélet alapját. A terhelt vádirati tényállással egyező beismerő nyilatkozatának elfogadási feltétele az ügy irataival való egyezés, mivel ebben az esetben az ítéleti – vádirat tényállásával egyező – tényállás valósághű jellegét, így a megalapozottságát, valamint a

bűnösség kérdését a terhelt beismerő nyilatkozata, annak elfogadása és az eljárás ügyiratai alapozzák meg. Amennyiben a valósághű (megalapozott) ítéleti tényállás megállapításához, vagy a terhelt bűnösségének megállapításához további bizonyítás lenne szükséges, ez a vádlotti beismerő nyilatkozat elfogadhatóságát érinti, önmagában kizárja annak az elfogadását.

[42] A terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadására alapított ügydöntő határozatra, amely az elfogadó beismerő nyilatkozat kereteire figyelemmel kizárólag a vád tényállásával egyező ítéleti tényállásra alapított bűnösséget megállapító ítélet lehet, éppen ezért vonatkoznak az indokolás tekintetében is eltérő szabályok. A bíróság ilyenkor csak az előkészítő ülésen lefolytatott korlátozott bizonyításra alapozza az ítéletét, amely ítéletben a megalapozott, így valósághű tényállását az azzal egyező vádirati tényállás vádlott általi beismerésére, a beismerő nyilatkozat – törvényes feltételei fennállása okán történő – elfogadására, így ezen keresztül az eljárás irataira alapítja. Erre figyelemmel az ügydöntő határozatnak a tényállás megállapításával, a bizonyítással és a bizonyítékok értékelésével kapcsolatosan kizárólag a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására, valamint az alkalmazott jogszabályokra való utalást kell tartalmaznia [Be. 561. § (3) bekezdés a), b), c), e) pontok, 562. § (4) bekezdés].

[43] Mindezen zárt láncolatot képező törvényi szabályozás alapján beismerő nyilatkozat megalapozott és törvényes elfogadását követően előkészítő ülésen a tényállás megállapítása és a bűnösség kérdésében a bizonyítás lefolytatása – felnőttkorú terhelt esetében – kizárt, így az elsőfokú bíróságnak a terhelt beismerő nyilatkozata elfogadását követően nem volt sem törvényes lehetősége, sem törvényes kötelessége az ügyész által – a tárgyalás megtartása esetére – indítványozott bizonyítást, így annak részeként tanúl tanú kihallgatását lefolytatnia.

[44] A Kúria a teljes körű értelmezés érdekében rámutat arra, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont II. fordulata feltétlen hatályon kívül helyezési ok, így a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontján keresztül felülvizsgálati ok is, ha az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[45] A törvényhelyhez fűzött előterjesztői indoklásból megállapítható, hogy a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékű eltérés a tettazonosság körét meghaladó eltérésként értelmezendő. A tettazonosságot meghaladó mérték vizsgálatánál a korábbi gyakorlat továbbra is irányadó (BH 2007.7.; BH 2011.245.; EBH 2015. B. 13.; BH 2017.217.).

[46] A terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadása esetén az erre alapított ítélet tényállása nem térhet el a vádirat történeti tényállásától. Amennyiben az eltérés nem a tettazonosságot meghaladó mértékű (bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékű), arra alapítottan hatályon kívül helyezésre nem kerülhet sor.

[47] A minősítést befolyásoló mértékű eltérés vizsgálatánál a vádirati tényállás helyes minősítéséhez képest eltérést eredményező, a vádirati tényállástól az ítélet történeti tényállásában megjelenő ténybeli eltérést kell érteni.

[48] Arra figyelemmel, hogy a felülvizsgálati eljárásban valamennyi felülvizsgálati ok, így a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont II. fordulatára alapított felülvizsgálati ok esetén is tilalmazott az ügydöntő határozat által megállapított tényállás támadása [Be. 650. § (2) bekezdés], valamint a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, ezért a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt felülvizsgálati ok esetében, amennyiben felülvizsgálati indítványt a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont II. fordulatára alapítottan nyújtják be. E körben elsődlegesen az vizsgálendő, hogy a vádirati tényállás és az ítéleti tényállás között van-e eltérés. Amennyiben van eltérés, akkor a vádirati tényállásban foglalt cselekmény helyes büntetőjogi minősítésének tükrében az vizsgálendő, hogy az ítéleti tényállás a tettazonosság keretét túllépő-e és a vádirat helyes minősítéshez képest eltérő minősítést eredményezett-e. A felülvizsgálati ok fennállásának megállapítására és az ítélet hatályon kívül helyezésére kizárólag ezen feltételek együttes fennállása esetén kerülhet sor. Az ilyen okra alapozott felülvizsgálat alapossága esetén a Be. 663. § (2) bekezdése alapján kizárólag hatályon kívül helyező és az első fokon eljáró hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasító határozatot hozhat.

[49] **III.** A Kúria mindezek alapján a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen elbírálva, a Be. 660. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletet nem ügydöntő végzésével hatályában fenntartotta, mert a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt.

[50] A felülvizsgálati eljárásban bűnügyi költség nem merült fel.

[51] A Kúria végzése ellen fellebbezésnek a Be. 6. § (4) bekezdése alapján, felülvizsgálatnak a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja alapján nincs helye.

[52] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul.

[53] A Be. 652. § (7) bekezdése értelmében, felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be.

[54] A Be. 656. § (4) bekezdése szerint, az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. november 23.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró